

**TUDOMÁNYRÓL ÉS EMBERRŐL –
HARMÓNIKUS FEJLŐDÉSRŐL ÉS SZEMÉLYISÉGRŐL**

**ANDRAGÓGIA SZAKOS HALLGATÓK TUDÁSGAZDASÁG CÍMŰ
KURZUSÁHOZ**

2014. április

**TAMÁSNÉ FEKETE ADRIENN
TITTEL PÁL KÖNYVTÁR ÉS MÉDIACENTRUM**

VILÁGUNK

Kis ráhangolás – videókkal: olvassátok, nézzétek, hallgassátok!

„A Trónok harca nagy házai, a Starkok és a Lannisterek helyett a Facebook-ház, a Google-ház és a Twitter-ház látható a Trónok harca közösségi webesített főcímében.”

Ilyen lenne a Trónok harca, ha most játszódna. In: *hvg.hu*, 2014. április 07.

URL:

http://hvg.hu/tudomany/20140407_ilyen_lenne_a_tronok_harca_ha_most_jatszodna#utm_source=hvg_daily&utm_medium=email&utm_campaign=newsletter2014_04_07&type-id=HvgDaily&user-id=A3183686&utm_content=normal

Az internet hatása – hogyan változik a tudás, tekintély, intelligencia, személyiség?

Kocsis Katica: Megváltozhat a gondolkodás az internet hatására? A világhálóba keveredett ember esszékötet bemutatója, Veszelszki Ágnes Tari Annamáriával, Dragon Zoltánnal, Fábri Györggyel és Réz Andrással beszélget, 2013. 12. 16.

URL: <http://prae.hu/prae/articles.php?type=1&cat=3&aid=6890> – ~ a 25. perctől
megdöbbentő videó

Kreatív fiatalok – a zseniális eszközt egy magyar diákcsoport találta föl, fejlesztette ki.

Világsiker kapujában a magyar találmány. In: *hvg.hu*, 2014. április 10.

URL: http://hvg.hu/enesacegem/20140410_Vilagsiker_kapujaban_a_magyar_talalmany

útravaló....

SZAKDOLGOZATÍRÁSHOZ AJÁNLÓM

- **BABBIE, Earl:** *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata.* – 6. átd. kiad. – Budapest : Balassi, 2008
- **ECO, Umberto:** *Hogyan írjunk szakdolgozatot?* – Budapest : Kairosz, 2003
- **SZABÓ Katalin:** *Kommunikáció felsőfokon : Hogyan írjunk, hogy megértsenek? : Hogyan beszéljünk, hogy meghallgassanak? : Hogyan levelezzünk, hogy válaszoljanak?* – 2. átd., bőv. kiad. – Budapest : Kossuth, 2002
- **ADATBÁZISOK a TITTEL PÁL KÖNYVTÁR ÉS MÉDIACENTRUM oldalán**
URL: <http://eklektika.ektf.hu/hu/databases>

AZ ÓRÁN BEMUTATOTT PROBLÉMÁKHOZ FELHASZNÁLANDÓ SZAKIRODALOM A TPKM OLDALÁN

Napjaink oktatásában / kutatásában / tudományában megnyilvánuló kontrollválság okairól, jellemzőiről, a megoldás útjáról tudhat meg újdonságokat a tudomány és a tudományok rendszerével, fejlődésével, paradigmaváltásaival, napjaink tudományának jellemzőivel foglalkozó vázlatból.

A tudományról közgazdasági képzésben résztvevő hallgatóknak a Tanulás- és kutatómódszertan tantárgyhoz / Tamásné Fekete Adrienn. 2013. – In: Oktatási segédletek a könyvtárhasználati ismeretek oktatásához

URL: http://eklektika.ektf.hu/sites/default/files/tudomanyrol_kozgazdaszoknak_2013.pdf

A tudománymetria törvényszerűségei rávilágítanak a tudomány / tudományok olyan sajátosságaira, amelyek jól fölhasználhatók saját kutató munkájuk gyakorlatában.

Tudománymetria közgazdasági képzésben résztvevő hallgatóknak a tanulás-és kutatómódszertan című tantárgyához / Tamásné Fekete Adrienn. 2013. – In: Oktatási segédletek a könyvtárhasználati ismeretek oktatásához

URL: http://eklektika.ektf.hu/sites/default/files/tudomanymetria_kozgadszoknak_2013.pdf

A Könyvtári ismeretek vázlatból kutatómódszertani tanácsokat nyerhet: a hiteleshelyekről, az irodalomkutatás leggazdaságosabb módjáról és a szakirodalom felhasználásának szerzői jogi kritériumairól.

Könyvtári ismeretek közgazdasági képzésben résztvevő hallgatóknak a Tanulás- és kutatómódszertan című tantárgyához / Tamásné Fekete Adrienn. 2014. – In: Oktatási segédletek a könyvtárhasználati ismeretek oktatásához

URL: http://eklektika.ektf.hu/sites/default/files/2014_februar_tanulas_es_kutatasmodszertan.pdf

TOVÁBBI GONDOLKODÁSRA SERKENTŐK

INFORMÁCIÓ- ÉS KOMMUNIKÁCIÓTECHNIKAI ÚJDONSÁGOK ÉS A VÁLTOZÁSOK SEBESSÉGE

5 újítás, mely öt éven belül megváltoztatja a világot. – In: *hvg.hu*, 2012. december 25., kedd, 09:00

URL: http://hvg.hu/tudomany/20121225_ot_ujitas_ibm

- Tapintás mobiltelefonon keresztül
- Kép a pixelek mögött
- Hallod, ahogy nő a fű?
- Molekuláris konyha másképp
- A rendszer veszélyszagot érez

Worldometers [Földünk pillanatnyi adatai]

URL: <http://www.worldometers.info/hu/>

**... ÉS NÉHÁNY
FELHASZNÁLÁSI TERÜLETÜK**

VIZSGÁLHATJUK „KULTURÁLIS LENYOMATUNKAT” – KULTUROMIKA –

„A könyvek <kulturális genomunk> fontos részét képezik, olyan információt, amelyet generációról generációra továbbadunk, génjeinkhez hasonlóan.”

A Harvard Egyetem, a Google és az Encyclopedia Britannica több mint ötmillió, az 1800-as évek eleje óta megjelent könyv tartalmát, kb. 500 milliárd szót tettek kereshetővé.

Az interneten lévő szövegben adatbányászatot és adatelemzést végezve információkat kapunk az emberi kultúráról és nyelvről, föltárhatjuk pl. betegségek, háborúk, tudomány és vallás rejtett összefüggéseit, trendekre következtethetünk.

Az emberi kultúra fejlődésének ezt az új vizsgálati lehetőséget kulturomikának nevezzük.

SIMON Tamás: Öcsi bácsit is kerestük az emberiség emlékezetében. – In: origo, 2010. 12. 16., 21:01

URL:

<http://www.origo.hu/tudomany/20101216-kulturomika-kultura-harvard-google-otmillio-konyv-szovegeben-kereshetunk-neveket.html>

**MEGJÓSZOLHATÓK LESZNEK A VÁLSÁGOK?
LÁTHATÓVÁ VÁLNAK A KIEMELKEDŐ
TUDOMÁNYOS TELJESÍTMÉNYEK
– ELŐRE KISZÁMÍTHATJUK, KIK A NOBEL-DÍJ
VÁROMÁNYOSAI?**

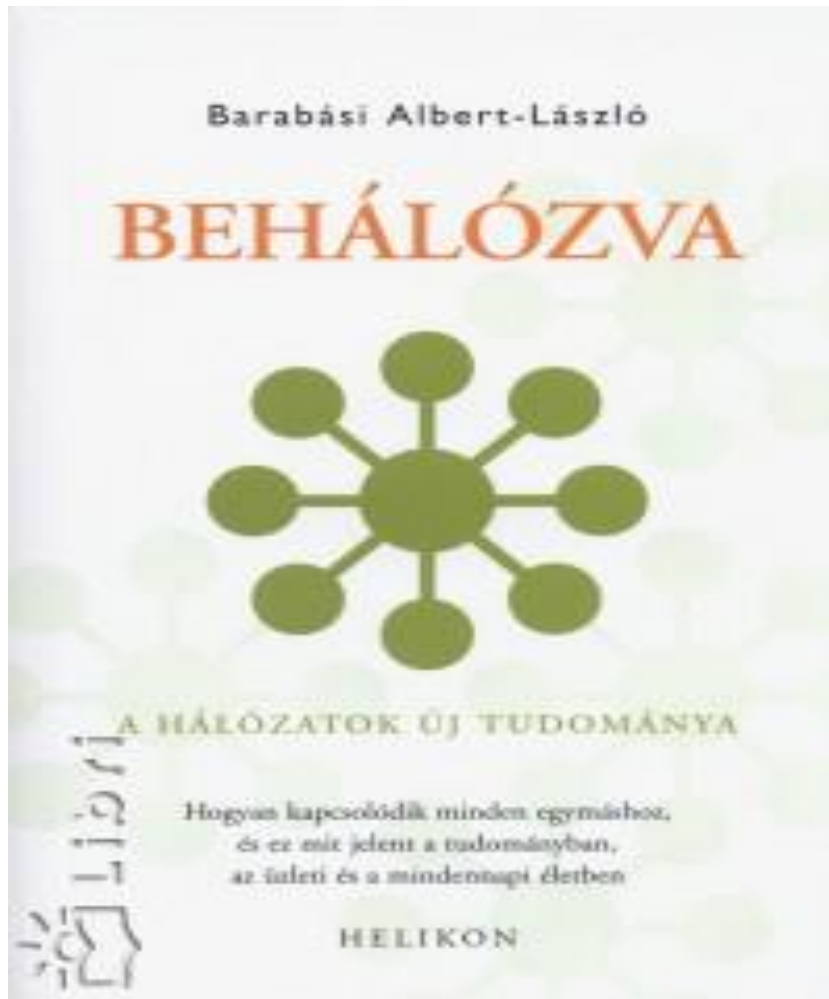
Barabási: megjósolhatók lesznek a válságok. – In: *fn.hir24.hu*, 2011. máj. 29.

URL: http://fn.hir24.hu/gazdasag/2011/05/26/azon_dolgozunk_hogy_ne

**Megjósolható a Nobel-díj egy adatbázisból? – In: *hvg.hu*, 2011. december 14.,
szerda, 09:54**

URL: http://hvg.hu/tudomany/20111214_megjosolhato_nobel_dij

VISELKEDÉSÜNK „KISZÁMÍTHATÓ” – BARABÁSI ALBERT-LÁSZLÓ HÁLÓZATELMÉLETE –

Barabási Albert-László honlapja:

<http://www.barabasi.com/>

„Az emberi társadalomban is, a világban is minden mindennel összefügg, egy bonyolult, mindent átszövő hálónak a része. Az elmúlt években a hálózatelmélet néhány megdöbbentő felfedezéssel ajándékozott meg bennünket: kiderült, hogy a természetben és a társadalomban megjelenő hálók zöme sokkal inkább hasonlít egymáshoz, mind azt valaha is remélhettük volna, és viselkedésük leírható néhány egyszerű törvénnyel.”

Barabási Albert-László: *Behálózva - A hálózatok csodálatos világa a sejtektől a világhálóig.* In: *Mindentudás egyeteme*, VII. szemeszter, 2005.10.10.

<http://mindentudas.hu/elodasok-cikkek/item/117-beh%C3%A1l%C3%B3zva-a-h%C3%A1l%C3%B3zatok-csod%C3%A1latos-vil%C3%A1ga-a-sejtekt%C5%91l-a-vil%C3%A1gh%C3%A1l%C3%B3ig.html>

TANULHATUNK SAJÁT, SZÁMÍTÓGÉPPEL VALÓ VISELKEDÉSÜNKBŐL?

– ÚJ KUTATÁSI MÓDSZER A MAGATARTÁSTUDOMÁNYBAN –

„... a számítógépek életünk társas szereplői, mert agyunk számára közömbös, hogy emberekkel vagy gépekkel dolgozunk. Ugyanúgy reagálunk, fogadjuk a kritikát és örülünk a dicséretnek, még akkor is, ha egy számítógéptől jön. Ez a felfedezés vezetett arra, hogy a tudomány eddig feltáratlan területeit új módszerekkel kell vizsgálni, hogy jobban megismerve önmagunkat és egymást, boldogabbak lehessünk a magánéletünkben és eredményesebbek a munkánkban.”

NASS, Clifford – YEN, Corina: *Az ember, aki hazudott a laptopjának* : Amit csak egy gép árul el az emberi viselkedésről. Budapest : HVG Kiadó, 2012

URL: <http://ekultura.hu/olvasnivalo/reszlet/cikk/2012-04-04+18%3A00%3A00/beleolvaso-clifford-nass-corina-yen-az-ember-aki-hazudott-a-laptopjanak>

**HATÁSOK, PROBLÉMÁK
ÉS LEHETSÉGES VÁLASZOK
– néhány kiragadott terület**

DIGITÁLIS BENNSZÜLÖTTEK MONDJÁK

- „Az a nehéz az olvasásban, hogy egyszerre kell képzelni és olvasni.”
- „A tévé gyorsabb... A filmet egy óráig nézem, de a könyvet több napig olvasom.”
- „A tévét csak nézni kell és nem kell megtanulni.”
- „...a mai gyerekek túlterheltek, hullafáradtak és nincs idejük olvasni.”
- „A mai gyerekek nem élvezik a könyveket, mert nincs saját képzelőerejük.”
- „Amikor a gyerekek még nem tudtak olvasni, szüleik már akkor rászoktatták őket a tévére, és ettől kezdve ők már nem ismernek más dolgot...”

Eigner Judit: „Őrzők vigyázzatok a strázsán...”. – In: *Könyv és nevelés*, 4. évf. 3. sz. (2002).

URL: <http://olvasas.opkm.hu/index.php?menuId=125&action=article&id=336>

- „Nekem a Facebook az oxigén.”
- „Ahogy hazaérek, beülök a gépbe és rástartolok. Este anyukám próbál kirobbantani, de mivel Apu is ugyanezt csinálja, nem nagyon sikerül neki.”

„Nekem a Facebook az oxigén”. – In: *ofoe*, 2012. február 16.

URL: <http://www.osztalyfonok.hu/cikk.php?id=1039>

DIGITÁLIS BEVÁNDORLÓK MONDJÁK

- „... negyvenes éveimben járó anyaként okoztam némi csalódást a kamasz gyerekeimnek, amikor kiderült, velem nem lehet videoklipet nézni. A kulturális különbség még csak-csak áthidalható lett volna, azonban egyszerűen nem láttam a snitteket! Így ez alól a közös szórakozás alól felmentést kaptam, amit egyáltalán nem bántam, mert a felpörgetett képek özöne meglehetősen fárasztott. Ám ennek a traumának a másik oldalát is megéltük a közös tévézés során: a saját gyerekkorom megkerülhetetlen fekete-fehér filmjei bizonyultak megoszthatatlannak a gyerekeimmel; ahogyan én a gyors, ők a lassú tempót nem bírták. Nem az a kérdés, jobb-e vagy rosszabb bármelyik képességprofil; azt azonban fontos észrevenni, hogy kétségtelenül más...”
- „A fiam egy fantasztikusan kidolgozott tengeri csatajelenet rajzával lepett meg. Valamint egy elégtelen földrajzdolgozattal. Mikor az utóbbi miatt kérdőre vontam, kiderült, hogy a két eset között van összefüggés: a rajz a földrajzdolgozat helyett készült. Annyira magával ragadta a képzelet, elfelejtette, hogy éppen dolgozatot írnak...”

Földes Petra: Szegény kreatív gyermekeink. – In: ofoe, 2011. szeptember 6.

URL: <http://www.osztalyfonok.hu/cikk.php?id=957>

VALÓBAN MÁS-E A DIGITÁLIS BENNSZÜLÖTTEK AGYA?

„... akkor beszélhetünk majd a digitális bennszülöttek ... megváltozott agjáról, ha lesz erről elegendő, módszerében is megalapozott eredménye a tudományban. ... Van-e akkor digitális generáció? Nyilvánvalóan van. A digitális írástudók agya feltehetően új működési mintázatot ... mutat, akárcsak az olvasóké. ... Kérdés azonban, hogy a net-generáció homogén-e? Mások-e a mai húszévesek, mint a harmincasok? ... Eszközhasználatuk más, vagy kognitív funkcióikat is másként mozgósítják?”

Csépe Valéria: Könyvtől a kutyüig: Az emberi agy változásai a hagyományos és digitális kultúrában. In: Bölcsészakadémia / szerk. Böhm G., Fedeles T. Pécs: Pécsi Tudományegyetem, 2013. pp. 59-71.

URL:

http://www.btk.pte.hu/files/tiny_mce/BTK3020/bolcs_akad/bolcsesz_akademia_beliv_ekiadas.pdf#page=72&zoom=auto,0,454

„... tudás nélkül nincs szövegértés ... az előzetes tudás két fő rendszerhez köthető, ezek a tárgykör és a téma ismerete. Mi több, a témaismereti rendszernek két olyan alkomponense is van, amelyek alkalmasak a szövegértés fejlődésének leírására: a tényszerű tudás és a jelentés ismerete.”

Csépe Valéria (MTA): Hogyan válunk olvasóvá? : a szövegértés útjai. In: Tanítás-tanulás, 2012. január

URL: <http://szivarvanyujsag.tudastar.com/documents/tanitas-tanulas-magazin/2012-januar/szovegertes.pdf#page=1&zoom=auto,0,814>

„ ... a tipikusan fejlődő gyerekek számára is évekig tart, mire teljesen automatizálni és koordinálni képesek a tanult ortográfia valamennyi betű-hang megfeleltetési szabályát ...”

Csépe Valéria: Olvasás, olvasási zavar és a fejlődő agy. In: Pszichológia, 2013. 33. 1. 1-14.

URL: <http://www.akademiai.com/content/r24161xu27057064/fulltext.pdf#page=1&zoom=auto,0,108>

Csépe Valéria: A világ a fejünkben. In: A Magyar Tudomány Ünnepe 2008. A tudomány az élhető Földért ünnepi tudományos ülés, Debrecen, 2008. november 3.

URL: http://videotorium.hu/hu/recordings/details/129,A_vilag_a_fejunkben

A VILÁGHÁLÓ NEM ESZKÖZ, HANEM KÖRNYEZET

A vizualitás megnövekedett szerepe és a gondolkodás képelmélete

Lehmann Miklós: Szöveg, kép és információ a világhálón. – In: „Olvasható kép, látható szöveg” konferencia, Déri Múzeum, 2012. szeptember 7.

URL:

http://videotorium.hu/hu/recordings/details/5968,Szoveg_kep_es_informacio_a_vilagh_alon

Új olvasási stratégiák jelentek meg, váltak gyakorivá és dominánssá az utolsó másfél évtizedben

„A mai diákok szövegolvasása alapvetően új stratégiákra épül: szimultán, információválogató, ugrásszerű, egyedi elemekre koncentráló, a felhasználóra koncentráló, képi, továbbá sokkal gyorsabb, mint az előző generációé.”

Fenyő D. György: Hogyan olvasnak a fiatalok? – In: *ofoe*, 2011. november 23.

URL: <http://www.osztalyfonok.hu/cikk.php?id=987>

A 21. SZÁZADI EMBER IDENTITÁS-FORGATÓKÖNYVEI

SUSAN GREENFIELD

Identitás a

században

HVG KÖNYVEK

A brit agykutató arra keresi a választ, hogy jelenlegi szerepmodelljeink közül – a „Valaki”-, a „Senki”-, a „Bárki”- vagy a „Heuréka”-forgatókönyv – vajon melyik kerül túlsúlyba a jövőben?

Azaz az egoizmust, a kollektívizmust a hedonizmust vagy a kreatívizmust tekintjük követendő eszménynek?

GREENFIELD, Susan: *Identitás a XXI. században.* – Budapest : HVG Kiadó, 2009.

URL: <http://moly.hu/konyvek/susan-greenfield-identitas-a-xxi-szazadban>

AZ VAGY, AMIT ELOLVASOL

- **Az vagy, amit elolvasol: Könyvelőrejelzés Galántai Zoltánnal**
URL: http://csanna.blog.hu/2010/12/08/az_vagy_amit_elolvasol
- **GALÁNTAI Zoltán: Az internet anonim korszaka. – In: *Beszélő*, 15. évf. 9. sz. (2010)**
URL: <http://beszelo.c3.hu/cikkek/az-internet-anonim-korszaka>
- **Vajda Kornél: Egy nagyszerű könyvről: kontra és pro : Többen egy könyvről . – *Könyv és nevelés*, 12. évf. 1. sz. (2010)**
URL: http://olvasas.opkm.hu/portal/felső_menusor/könyv_es_neveles/egy_nagyszeru_konyvrol_kontra_es_pro
- **STEKLÁCS János: Személyiség, identitás, olvasás a jövő forgatókönyvében. – *Könyv és nevelés*, 12. évf. 1. sz. (2010)**
URL: http://olvasas.opkm.hu/portal/felső_menusor/könyv_es_neveles/szemelyiseg_identitas_olvasas_a_jovo_forgato_konyveben
- **BENCZIK Vilmos: A médium és az üzenet : Gondolatok korunk kommunikációs technológiaváltásáról. – *Könyv és nevelés*, 12. évf. 1. sz. (2010)**
URL: http://olvasas.opkm.hu/portal/felső_menusor/könyv_es_neveles/a_medium_es_az_uzenet
- **TÓSZEGI Zsuzsanna: A túlzott képernyőhasználat hatása az identitás alakulására. – *Könyv és nevelés*, 12. évf. 1. sz. (2010)**
URL: http://olvasas.opkm.hu/portal/felső_menusor/könyv_es_neveles/a_tulzott_kepernyohasznalat_hatasa_az_identitas_alakulasara

A VILÁGÉRTÉS ÚTJA – AZ OLVASÁS „AZ IRODALOM TELJESEN HASZONTALAN; EGYETLEN HASZNA, HOGY ÉLNI SEGÍT”

Az irodalomnak „világértelmezési" funkciója van.

- „... nem érettségizőket kellene nevelnünk, hanem olvasókat. Szöveget, szimbólumot megbízhatóan dekódoló, értő olvasókat, nem pedig látszatteljesítményeket produkáló vizsgázókat.”
- „A jövőben ugyanis az irodalomnak mint tantárgynak elsősorban az lesz a szerepe, hogy a gyerekeknek olyan jelértelmezési stratégiákat és készségeket tanítson meg, amelyek segítségével ők majd a lehető legkisebb hibaszázalékkal tudják értelmezni a körülöttük lévő világot.”
- „Gyerekeink azért (is) tanulnak majd irodalmat, hogy ne "verje át" őket a világ, hogy felismerjék a rájuk ható kommunikációs gesztusokat, hatásokat és jeleket, hogy pontosan értsék a környezetüket át- meg átszövő szimbólumrendszereket.”
- „Azért tanulnak majd irodalmat, hogy a szövegbe-képbe rejtett hazugságot el tudják különíteni a szövegbe-képbe rejtett igazságtól és szépségtől. Ehhez pedig először meg kell tanítanunk őket Weöres Sándorul, Tamkó Sirtatoul, Berzsenyiül és Kosztolányiul!”

In: FÜZFA Balázs: A szövegértés világértés? – Toldi Miklós és a Soproni Ászok : Anya, Te tudtad, hogy rabok voltunk mostanáig? 2004. április 5.

URL: <http://www.papiruszportal.hu/site/?f=9&p=34&n=32>

„... TÖBB LETTEM, ÉS A GYERMEKEM IS TÖBB LESZ”

„... több lettem, és a gyermekem is több lesz” – így fogalmaz egy hatvani szakképzési intézet 12. évfolyamára járó diáklány, miután részt vett abban a 3 éves programban, amelynek célja az olvasni, könyvtárat használni, kritikusan gondolkodni tudó gyermekek „tömegtermelése” volt.

„Olvasásfejlesztés? Minek? Milyen örültség ez már megint? ... Valójában nem érzékeltek, hogy ilyen súlyos a helyzet az olvasás terén” ... írja az egyik felső tagozatban tanító szaktanár a kísérlet elején.

„Szükséges lenne, hogy a pedagógusképzésben, illetve továbbképzésben sokkal inkább teret kapjon és fontosságának megfelelő hangsúlyú legyen a könyv- és könyvtárhasználatra nevelés. ... csak akkor tudunk eredményeket elérni, ... ha megfelelően képzett, módszertanilag is jól felkészített pedagógusok és iskolai könyvtárosok együttműködve tartják fontosnak, hogy tanulóik a nyitott társadalomban boldogulni tudó polgárokká váljanak.”

Nagy Attila és munkatársai: *Olvasásfejlesztés, könyvtárhasználat – kritikus gondolkodás : szócikkmásolástól a paródiairásig.* – Budapest : OSZK ; Osiris, 2001. – (Nemzeti Téka)

URL: <http://mek.oszk.hu/04200/04216/html/>

KEDVENC KÖNYVE „SEGSZPIR” – ÉS „AZ OLVASÁS NÉHA MEGNYUGTATJA” HÁTRÁNYOS HELYZETBEN AZ OLVASÁS ESÉLY ÉS KITÖRÉSI PONT

Az EKF informatikus könyvtáros szakos hallgatója szakdolgozatában középiskolás hátrányos helyzetű fiatalok olvasási és könyvtárhasználati szokásait vizsgálta. Célja annak felderítése volt, hogy a hátrányos helyzetnek milyen szerepe van az olvasáshoz való attitűd kialakulásában.

A „Miért olvasol?” kérdésre érkezett a szívet szorító válasz: „mert néha megnyugtat”. „Ezt a választ olyan gyermek adta, akit a nagyszülő nevel, akinek nincs saját könyve, nem jár könyvtárba, szülei 8 osztályt végeztek, kedvenc könyve” Segszpir”, és megnyugtatja!”

Szücs Zsuzsanna: A Dr. Hegedűs T. András Alapítványi Szakiskola, Középiskola, esti Általános Iskola és Kollégium 9. évfolyamos tanulói körében végzett vizsgálat, az olvasási és könyvtárhasználati szokásaik terén. – Szakdolgozat. – EKF Médiainformatika Intézet, Informatika Tanszék ; konzulens Tamásné Fekete Adrienn, 2008.

A HARMÓNIA HIÁNYA – AZ EGÉSZSÉG-PARADOXON –

- **Mai társadalmunkban súlyosan sérülnek az emberiség, illetve a nevelés története folyamán kialakult értékek, akadályokba ütközik a magatartásminták, normák átörökítése. Ez gátolja az érett, felelős személyiség kialakulását.**
- **„A fogyasztói társadalom ideálja az infantilis személyiség, akinek jellemzői: bizalmatlanság, sőt ellenségesség, unalom, öncélú izgalomkeresés, erőszak, agresszivitás, mint szorongásoldás. Az az ember, akinek nincsenek hosszú távú céljai, aki nem bízik senkiben, és a kapcsolatokat is fogyasztási cikknek tekinti, a legkönnyebben manipulálható, befolyásolható.”**
- **„... ma Magyarországon a teljes népesség 54%-át anómiás lelkiállapot jellemez ... ez az arány a nyolc általánosnál alacsonyabb végzettségű rétegben 74% ... A legmagasabb anómia érték 48-szor magasabb bizalmatlansággal, 21-szer magasabb rivalizálással, irigységgel jár együtt.**
- **Az anómia legfőbb jellemzője, hogy nincsenek közös értékek, hogy kiszámíthatatlan a jövő. „Az anómiás, értékvesztett, demoralizált lelkiállapot az életminőség és egészségi állapot súlyos romlásával jár együtt.”**

KOPP Mária, SKRABSKI Árpád: Magyar lelkiállapot az ezredforduló után

URL:

<http://www.wesley.hu/sites/default/files/fajlok/cikk%20kopp%20skrabski%20a%20magyar%20lelki%20C3%A1llapot.pdf>

A HARMÓNIA MEGTEREMTÉSÉÉRT – A MAGATARTÁSTUDOMÁNY

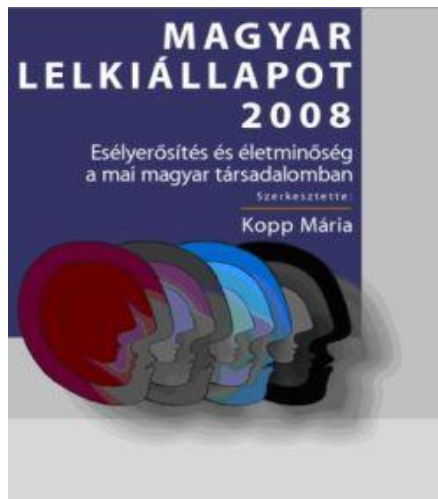
ÉS A FENNTARTHATÓSÁGGAL FOGLALKOZÓ TUDOMÁNYOK –

A 9 tudomány metszetében létrejött magatartástudomány vizsgálja az emberi személyiség valamennyi tevékenységét, a magatartási minták kialakulását, egészséges fejlődését és zavarait – az egyén szintjén, a társas kapcsolatokban, kulturális, szociális, gazdasági, ökológiai kölcsönhatásokban.

Semmelweis Egyetem Magatartástudományi

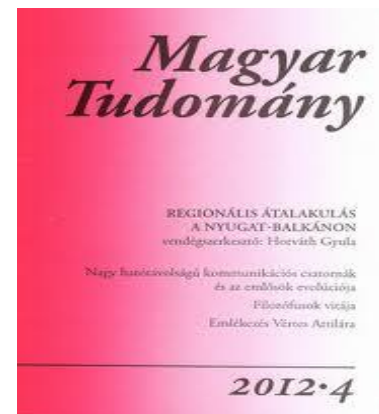
Intézet = kutatás + gyógyítás + oktatás

<http://www.magtud.hu/>

A fenntartható fejlődéssel foglalkozó tudomány a természettudományos, társadalmi (gazdasági + politikai) és pszichológiai (etikai + erkölcsi) alrendszerek szerves kapcsolatának metszete.

A fenntarthatóság pedagógiájának célja: az önálló véleményalkotásra, döntéshozatalra és cselekvésre képes állampolgárok nevelése.

KOVÁTS-NÉMETH Mária: A fenntarthatóságra nevelés szükségessége. – In: Magyar tudomány, 2011. 10. sz.

URL: <http://www.matud.iif.hu/2011/10/03.htm>

MIT IS JELENT AZ INFORMÁCIÓS KULTÚRA?

Ma közel 40 féle kompetencia tartozik az információs / digitális írástudás körébe.

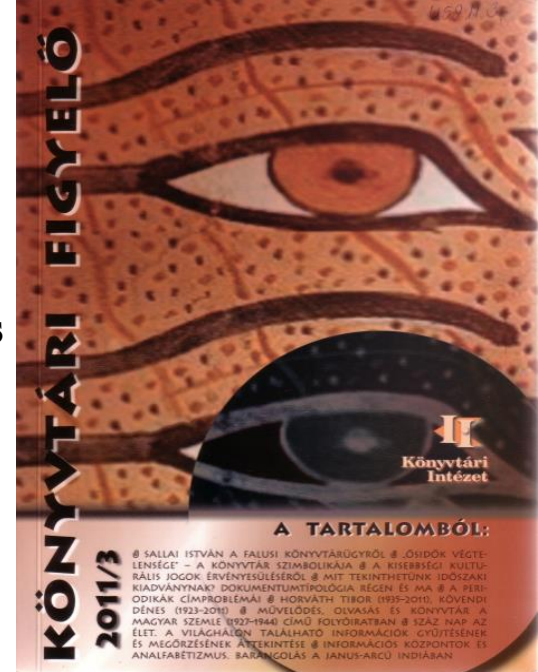
Újabban „információs kultúrán” azokat az információs írástudás körébe tartozó tudásokat és általános jellegű készségeket értjük, amelyek szükségesek „a jövőbeni boldogulásához”, kapcsolatosak „a változások hatékony kezelésével, a demokratikus társadalommal”.

„Ennek megfelelően az információs írástudással rendelkező személyek:

- képesek sikeresen megélni egy információs (technológiai) környezetben;
- produktív, egészséges és kielégítő életet élnek egy demokratikus társadalomban;
- hatékonyan kezelik a gyorsan változó környezetet;
- jobb jövőt biztosítanak a felnövekvő generációknak;
- megfelelő információkat találnak személyes és szakmai problémáik megoldásához;
- jártasak az írásban és a számítógép-használatban.”

BAWDEN, David: Információs és digitális írástudás: a fogalmak áttekintése. – In: Könyvtári figyelő, 48. évf. 1-2. sz. (2002)

URL: <http://epa.oszk.hu/00100/00143/00041/bawden.html>

A PEDAGÓGIA ÉS A TUDOMÁNY KONTROLLVÁLSÁGÁNAK MEGOLDÁSA

„Azok a tendenciák ..., amelyek a „nyílt tudomány”, az „állampolgári tudomány” és a „tudástermelő diák” fogalmai mentén elindultak, sürgetővé teszik a tudományművelés hagyományos határainak, kereteinek tágítását, egyfajta emancipációs folyamatot. A tudomány demokratizálódása fenntarthatóságának egyik fontos összetevője. Az, hogy részben az érintettek tematizálhatják a kutatásokat, és egyúttal erőforrásként is szolgálhatnak, sok szempontból mutat az iskolák felé, mert egy kialakuló sikeres gyakorlat a közoktatás fenntarthatósága szempontjából jelenthet nagyon sokat. A tudományművelés ugyanis nem katedrapedagógiai formában, de még csak nem is „mintha”-módon, hanem élő, valóságos kutatói közösség részévé tett diákokkal folya.”

A fenntarthatóság társadalmasítása – egy kutatási projekt koncepciója. – In: Információs társadalom, 2012. 1. sz.

URL:

http://www.infonia.hu/digitalis_folyoirat/2012/2012_1/i_tarsadalom_2012_1_dokumentum.pdf#page=14&zoom=auto,0,393

Z. Karvalics László: Learning by collaborative research – kiindulópontok és megvalósítás. – In: III. Oktatás-Informatikai Konferencia, 2011. Január 15. Plenáris előadás

URL: http://videotorium.hu/hu/recordings/details/3369,Learning_by_collaborative_research_-_kiindulopontok_es_megvalositas

**KÖSZÖNÖM A FIGYELMET ÉS
JÓ OLVASÁST, EREDMÉNYES KUTATÁST
KÍVÁNOK!**

adritamasne@gmail.com